

Oddziaływanie karpackich zbiorników wodnych na środowisko geologiczne i jego ocena na przykładzie zbiorników Krempana i Solina

Wiesław Sroczyński*

Instrumentem zarządzania środowiskiem, który umożliwia zobiektywizowanie decyzji inwestycyjnych, są oceny oddziaływania na środowisko. W ocenach sporządzanych dla potrzeb budownictwa wodnego środowisko geologiczne odgrywa rolę szczególną. Jako grunt budowlany ma decydujący wpływ na projektowanie, wykonywanie i eksploatację budowli. Stanowi również podstawowe źródło masowych materiałów budowlanych. Badania geologiczne z zasady wyprzedzają prace projektowe i zaliczane są do najważniejszych etapów przygotowania inwestycji hydrotechnicznej. Możliwości ograniczenia niekorzystnego wpływu na komponenty środowiska geolo-

gicznego dotyczą przede wszystkim sfery działań planistycznych i projektowych. Błędy popełnione na tym etapie trudno później naprawić i zawsze powodują wzrost kosztów.

W ostatnich latach zostały przy współudziale autora wykonane dwie oceny oddziaływania na środowisko dla zbiorników zlokalizowanych w górnych odcinkach dolin karpackich: Krempana na rzece Wisłóce oraz Solina-Myczkowce na rzece San. W ocenach tych w odniesieniu do komponentów środowiska geologicznego uwzględniono:

- zagrożenia związane z wykonywaniem prac geologiczno-rozpoznawczych,
- złoża kopalin i gospodarkę zasobami miejscowych materiałów budowlanych,
- problemy i zagrożenia geologiczno-inżynierskie,
- optymalizację kompozycji obiektu w stwierdzonych warunkach geologiczno-inżynierskich,
- warunki uszczelnienia i wzmocnienia skał podłoża,

*Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, ul. Wybickiego 7, 30-950 Kraków; wues@min-pan.krakow.pl

- ochronę masywu skalnego przy wykonywaniu wykopów i wyłomów,
- warunki wykonawstwa i bezpieczeństwo robót górniczych,
 - osuwiska (stan bieżący i prognoza),
 - inne problemy i zagrożenia egzodynamiczne, jak abrazyjne transformacje linii brzegowej, procesy erozyjne w zlewniach i zamulanie zbiornika,
 - problemy i zagrożenia hydrogeologiczne,

- procesy i zagrożenia geochemiczne, hydrogeochemiczne i biogeochemiczne.

Zakres szczegółowy raportu o oddziaływaniu na środowisko musi być dostosowany do etapu, na jakim jest on sporządzany. Ważne jest wykorzystanie doświadczeń zebranych w toku realizacji i eksploatacji innych obiektów podobnego typu. Dbłość o dobry stan środowiska geologicznego na terenach przeznaczonych pod budownictwo wodne w Karpatach fliszowych stanowi podstawę utrzymania bioróżnorodności i rozwoju zrównoważonego.